

ע"פ 32661/08/21 - מוחמד ברמכי, שאדי חדאד, המאם ברמכי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
ע"פ 32661-08-21 ברמכי ואח' נ' מדינת ישראל 27 ינואר 2022
וע"פ 33066-08-21 ברמכי נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]
א. אלון, שופט
א. בולוס, שופט

המערערים בע"פ 32661-08-21 : מוחמד ברמכי
המערער בע"פ 33066-08-21 : שאדי חדאד
ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל כרמל ואח'
3. המאם ברמכי
ע"י ב"כ עוה"ד שאדי דבאח

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה
ע"י ב"כ עוה"ד ש. איל

נגד
המשיבה:

הודעת ערעור מיום 15.8.2021 על פסק-דין של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט א. קפלן) מיום 28.6.21 ב-
ת"פ 69639-12-17.

פסק דין

השופט א' בולוס:

שני ערעורים שהדיון בהם אוחד.

הראשון ע"פ 32661-08-21 שהוגש ע"י שני המערערים מוחמד ברמכי (להלן: **מוחמד**) ושאדי חדאד (להלן: **שאדי**);
והשני ע"פ 33066-08-21 שהוגש ע"י המערער המאם ברמכי (להלן: **המאם**).

בשני הערעורים המערערים השיגו כנגד הרשעתם בהכרעת הדין מיום 3.3.21 וחומרת העונש בגזר הדין מיום 28.6.21
שניתנו בבית משפט השלום בחדרה (כב' השופט א. קפלן) בת"פ 63639-12-17.

כתב-האישום

1. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 6.3.17 בין השעות 14:30-18:00 הסיגו שלושת המערערים יחד עם נאשם נוסף (להלן: **הנאשם הנוסף**) גבול מטע אבוקדו, הממוקם בחלקת נחל דליה בסמוך לתחנת דלק בכפר פורידים, אשר שטחו כ- 530 דונם בו מגדלים מספר זנים של אבוקדו (להלן: **המטע**), בכך שהפילו את הגדר המקיפה אותו, נכנסו למטע ובמשך מספר שעות קטפו בצורה מרושלת ולא מקצועית כ- 5 טון (4,901 ק"ג) אבוקדו מסוג "ריד" וזאת ב - 9 מוקדים שונים במטע.
את האבוקדו המערערים והנאשם הנוסף אספו ב - 96 שקים, שנערמו בתשעה מוקדים שונים במטע. המערערים והנאשם הנוסף חדלו מהקטיפה ונמלטו מהמקום אך ורק נוכח העובדה כי בשעה 18:00 עוכב המאם על ידי ניידת משטרה בתחנת הדלק הסמוכה למטע.
2. כן צוין בכתב האישום, כי עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, קשרו המערערים והנאשם הנוסף קשר לבצע פשע, שהינו גניבת פרי אבוקדו, הצטיידו במכונות מהם נעקר המושב האחורי, בשקים מיוחדים לאיסוף הפרי וערכו תצפיות מוקדמות על המטע.
3. במעשיהם המתוארים לעיל, המערערים נשאו ונטלו תוצרת חקלאית ללא הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב כשהם מתכוונים בשעת הנטילה לשלול את התוצרת החקלאית מהבעלים שלילת קבע. שווי גניבת התוצרת החקלאית הינו 34,300 ₪ על פי חישוב של 7 ₪ לקילו אבוקדו.
4. באשר לפרי שנקטף ע"י המערערים והנאשם הנוסף (96 שקים) ומאחר ומדובר בפרי אשר נקטף לפני זמנו ובצורה לא מקצועית, הרי שהבעלים נאלץ למוכרו כסוג ב' בשוק הסיטונאי, במחיר של 4.12 ₪ לקילו. בנוסף נטען, כי 250 ק"ג מהתוצרת שנקטפה באירוע המתואר בכתב האישום כלל לא הייתה ניתנת למכירה, היינו במעשיהם גרמו המערערים והנאשם הנוסף לנזק לרכוש במזיד בשווי של 15,430 ₪.
5. באותן נסיבות, גרמו המערערים והנאשם הנוסף נזק רכוש במזיד בכך שהרסו את הגדר המקיפה את המטע וכן גרמו נזק רב לעצים ולענפים במטע, נוכח הקטיפה הלא מקצועי - נזק שאינו ניתן לאומדן.
6. בכתב האישום יוחס למערערים ולנאשם הנוסף ביצוע העבירות הבאות: קשירת קשר לעשות פשע לפי סע' 499 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**); גניבת כלי/אמצעי/תוצר עבודה/בקר לפי סע' 384(א)(2) לחוק העונשין; הסגת גבול פלילית לפי סע' 447(א) לחוק העונשין והיזק לרכוש במזיד (3) עבירות לפי סע' 452 לחוק העונשין.
7. המערערים והנאשם הנוסף כפרו במיוחס להם בכתב האישום, ובעקבות עמדה זו התקיימו דיונים שבגדרם נשמעו ראיות וסיכומי הצדדים ולאחר מכן ניתנה הכרעת הדין.

הכרעת הדין

8. לאחר סקירה מקיפה וניתוח כלל הראיות, מסקנתו של ביהמ"ש קמא הייתה כי הוכח מעבר לספק סביר שהמערערים עברו את העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

9. כפי שהקדמתי, בהודעות הערעור שהגישו המערערים הם תקפו את הרשעתם בהכרעת הדין וגם חומרת העונש שבגזה"ד. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 22.11.21, הודיעו ב"כ המערערים כי הם חוזרים בהם מטענותיהם ביחס לסוגיית ההרשעה, וממקדים את ערעורם בעובדה אחת ויחידה שנקבעה ע"י ביהמ"ש קמא בהכרעת הדין באשר לכמות הפרי שנקטף ע"י המערערים והנאשם הנוסף והמשליכה, כך נטען, על חומרת העונש.

משזו המחלוקת היחידה הטעונה הכרעה בערעור המערערים המופנה כנגד הכרעת הדין, אזי אסקור להלן את קביעותיו של ביהמ"ש קמא בזיקה למחלוקת זו בלבד.

10. לשם הבהירות ומשום שעסקינן בעניין מצומצם אביא את קביעותיו של ביהמ"ש קמא ביחס לעניין זה כפי שקיבלו ביטוי בהכרעת הדין :

"11. מדו"ח הפעולה של כרים ת/38 עולה כי בספירה בחשיכה שנערכה במקום עולה כי נמצאו 30 שקי אבוקדו. הבעלים זומנו למקום והונחו לא לגעת בכלום עד להגעת טכנאי זירה בבוקר. בבוקר בשעה 06:00 מגיע אכרם למטע וסופר כי במטע ישנם 96 שקים סך הכל ולא 30 שקים כפי שנספר בלילה..

23. הגם שביום האירוע בערב בחשיכה נספרו 30 שקים ויום למחרת בשש בבוקר נמצאו 66 שקים נוספים אין בכך כדי לגרוע מסך הגניבה המפורט בסעיף 3 לכתב האישום, כיוון אכרם אומר כי הם נשארו במטע עד הבוקר והונחו לא לגעת בכלום. גם השוטר איברהים בת/38 כותב בש' 7 לדוח הפעולה "הוזמנו הבעלים למקום, קיבלו אחריות על הפרי והתבקשו לא לגעת בשקים עד להגעת מז"פ".

גם מעדותו של ספי בעל חברת השמירה והשומר עדי חזות עולה כי הם המשיכו במשמרת הלילה אליה הם הגיעו עד הבוקר. לכן לבוא ולטעון כאילו 66 שקים שנמצאו בבוקר אינם קשורים ל- 30 השקים שנמצאו בלילה, היא טענה מופרכת. זאת ועוד, כפי שניתן לראות בת/5, מדובר בסה"כ ב- 9 מערומים שהכילו 96 שקים זהים. זאת אומרת הן 30 השקים שנמצאים בחשיכה והן 66 השקים הנוספים שהתגלו בבוקר הם אותם שקים מאותו סוג, הכילו את אותו פרי. הקשר שנקשרו השקים הוא אותו קשר, המערומים הם אותם מערומים, ולכן לבוא ולהגיד שאין קשר בין הכמויות הוא לא הגיוני. מה גם שמרגע גילוי הגניבה ועד הבוקר השטח היה בהשגחה של ספי ועדי הכלבנים.

אבל גם אם נכונה טענת ב"כ נאשם 2 - שהמטע הושאר בלילה ללא השגחה - גם אז אין בכך כדי לנקות את הנאשמים - שהקשר שלהם לגניבה הוכח וברור שלבדם לא יכלו לקטוף את כל הפרי. נעצרו אחרים שלא היו ראיות טובות נגדם והם שוחררו - ושחרורם אינו סותר את העובדה שלנאשמים היו שותפים נוספים שלא נתפסו ולכן התרבו שקי האבוקדו במהלך הלילה."

תסקירי שירות המבחן

11. ביום 9.11.20 התקבל תסקיר בענין המאם שבו צוין כי מערער זה הוא רווק בן 22, המתגורר יחד עם משפחתו המונה זוג הורים וארבעה ילדים כאשר המאם הוא הבכור ולדבריו מסייע בכלכלת המשפחה; כיום המאם אינו עובד בשל תאונת דרכים שבה היה מעורב וכתוצאה ממנה הוא נעזר בקביים להליכה ועתיד לעבור ניתוח ברגלו; המאם הביע רצון להשלים את תעודת הבגרות ולהמשיך ללימודי תואר, כן צוין כי מערער זה נעדר עבר פלילי.

באשר לעבירות המיוחסות לו, המאם הסביר כי המעורבים האחרים פנו אליו בבקשה שיסייע להם בתמורה לכסף; אף שידע כי מדובר בעבירה פלילית אולם לא הבין כי מדובר בגניבה של תוצרת חקלאית. לדבריו, תפקידו היה לשבת ברכב בתחנת הדלק ולהודיע לאחרים על הגעת ניידות למקום; המאם הביע צער על מעשיו, לדבריו מדובר בתקופה בה היה צעיר ועסוק ברצון להרוויח כסף ללא מאמץ, כן הוא התקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן ולא הצליח להכיר בנזקים שגרם להם.

שירות המבחן התרשם, כי המאם גדל במשפחה בה הייתה מצוקה כלכלית עם תחושת מחסור; מאופיין בקושי לקחת אחריות ולשקול את השלכות מעשיו וכן נוטה להטיל אחריות על שאר המעורבים ועל המתלונן שלא הציב שמירה במקום. המאם ביצע את העבירות על רקע חיפוש אחר דרך מהירה להשגת כסף ועל רקע עמדות ותפיסות מקלות ביחס לעבירות רכוש.

לאור האמור, שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. כן לאור התרשמות שירות המבחן כי המערער המאם אינו בשל לעריכת התבוננות מעמיקה שתוביל לשינוי בדפוסי חשיבתו אין מקום להמליץ על חלופות ענישה או שיקום, והומלץ על הטלת ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות.

12. בהתאם לתסקיר מיום 25.3.21 בענין מוחמד צוין כי הוא בן 33 נשוי ועובד כאינסטלטור. לדברי מוחמד על רקע מצוקה כלכלית הסתבך בפלילים ונשא מאסרים. לחובת מוחמד 5 הרשעות קודמות בגין עבירות רכוש, תקיפה, נשק ואיומים, בגין נשא מאסר בפועל. שירות המבחן התרשם כי הוא בעל שאיפות לנהל אורח חיים תקין ומשקיע בפרנסת משפחתו, מתקשה להכיר בדפוסיו ההתנהגותיים בעלי אופי עברייני ועדיין מנהל קשרים חברתיים עם גורמים שוליים.

ביחס לעבירות המיוחסות לו בתיק זה, מוחמד הסביר כי הרקע לביצוע העבירות נבע ממצבו הכלכלי הירוד, עיקול משכורתו והקושי לעמוד בפיתוי שהוצע לו להרוויח כסף רב מגניבת האבוקדו והוא שלל בעייתיות במצבו המצריכה מעורבות טיפולית.

שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד ומשום שמערער זה אינו בשל לערוך התבוננות פנימית מעמיקה שתוביל לשינוי בדפוסי חשיבתו, אין אפשרות להמליץ על חלופות ענישה או שיקום.

13. ביום 8.11.20 התקבל תסקיר שירות המבחן בענין המערער שאדי . בהתאם לתסקיר, המערער שאדי נשוי בן 26, עובד כשכיר במסגרייה; המערער שאדי נעדר עבר פלילי, אולם מלבד העבירות נשוא כתב האישום שנדון בבימ"ש קמא, עומד ותלוי כנגדו תיק נוסף, בגין חשד לביצוע עבירות הדומות לעבירות בתיק זה שבוצעו ביום 27.3.18, בגין הוגש כנגדו כתב אישום ביום 26.12.19.

באשר לעבירות נשוא כתב האישום, שאדי הכחיש מעורבותו בביצוע העבירות ובשל כך ניהל הליך הוכחות אולם גם לאחר שהורשע, הוא ממשיך להתכחש למיוחס לו ושלל צורך בהתערבות טיפולית בעניינו. בשירות המבחן התרשמו כי שאדי מתפקד לאורך השנים באופן יציב בזוגיות ובלימודים אולם התקשה לשמור על יציבות תעסוקתית; גדל במשפחה נורמטיבית; באשר להכחשת מעורבותו בעבירות בהן הורשע, שירות המבחן התרשם כי שאדי מבטא גישה מזלזלת ביחס לגורמי אכיפת החוק וגישתו המתגוננת לא אפשרה לבחון עמו את מצבו והרקע להסתבכותו.

לאור האמור, שירות המבחן העריך כי לא ניתן לשלול קיומה של רמת סיכון במצבו להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. כן לאור היעדר נטילת אחריות על מעשיו ועמדתו השוללת את צרכיו הטיפוליים, שירות המבחן מצא כי אין מקום להמליץ על חלופות ענישה או שיקום.

גזר הדין

14. כדי שהתמונה תהיה שלמה אציין, כי כנגד שאדי יחד עם אחרים הוגש כתב אישום נוסף במסגרת ת.פ. 14161-01-20 (ביהמ"ש השלום חדרה) עליו עמדתי לעיל. בכתב אישום זה אשר תוקן, יוחסו לשאדי העבירות של גניבת תוצרת חקלאית, היזק לרכוש והסגת גבול פלילית בשל גניבת 2,424 ק"ג אבוקדו בנסיבות הדומות עד מאוד לכתב האישום העיקרי שעל עובדותיו עמדתי לעיל. גם במקרה זה אחרי הקטיף ונוכח גילוי מעשיו של מערער זה ושותפיו הם עזבו את המקום והותירו אחריהם את התוצרת החקלאית אותה קטפו (להלן: **התיק המצורף**).

במסגרת הדין שהתקיים לפני ביהמ"ש קמא ביום 5.5.21, ולבקשת שאדי, תיק זה צורף, ולאחר ששאדי הודה הוא גם הורשע בביצוע העבירות המיוחסות לו בתיק המצורף. מכאן, באשר למערער שאדי גז"ד מתייחס לשני התיקים, התיק העיקרי והמצורף.

15. ביום 28.6.21 ניתן גז"ד ביחס לשלושת המערערים. בימ"ש קמא הזכיר את הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירת גניבת תוצרת חקלאית הגורמת לנזקים לחקלאים ולביטחונם הכלכלי. ביהמ"ש קמא גם עמד על תופעת הפשיעה החקלאית ההולכת ומתפשטת במקומותינו דבר המחייב, כפי שנקבע רבות, להחמרה בענישה והטלת עונשי מאסר לתקופות משמעותיות. מדיניות ענישה זו כמו גם נסיבות ביצוע העבירה, התכנון המוקדם שכלל הצטיידות באמצעים וכלי רכב שמושביהם הוצאו מהם; שווי הגניבה והנזקים שנגרמו לרכוש ולעצי הפרי - כל אלה הובילו את ביהמ"ש קמא לקביעת מתחם ענישה של מאסר בפועל החל מ - 10 ועד 24 חודשים מאסר.

באשר לתיק המצורף בו מעורב שאדי בלבד, ביהמ"ש קמא ציין כי העבירות בוצעו במטע אבוקדו בחודש מרץ 2018 - היינו בחלוף שנה מהאירוע נשוא כתב האישום העיקרי ולאחר שכתב האישום כבר הוגש. באשר לתיק זה נקבע כי מדובר באירוע המצדיק מתחם ענישה נפרד החל מ - 6 חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר.

16. בימ"ש קמא שקל לחומרה את אי נטילת האחריות ואי הבעת חרטה מצד המערערים וכן עמדתו השלילית של שירות המבחן כפי שקיבלה ביטוי בתסקירים ביחס לכל המערערים. בימ"ש קמא הדגיש, כי חלוף הזמן החל ממועד ביצוע העבירות ועד להכרעת הדין אינו משמעותי בשים לב למספר הרב של העדים שנדרשו להעיד. לפיכך נקבע, כי אין מנוס מהטלת ענישה בשליש התחתון של המתחם לעניין נאשם הנעדר עבר פלילי מכביד או דומה, ולענישה באמצע המתחם למי שעברו מכביד.

17. באשר להמאם, בימ"ש קמא נתן משקל למסקנות שירות המבחן לפיהן קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד ולהיעדר חרטה מצד מערער זה, ומנגד שקל לקולא את גילו הצעיר ועברו הנקי והטיל עליו 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו נוסף לענישה נלווית.

18. באשר למוחמד, בימ"ש קמא התייחס לעברו הפלילי הכולל הרשעות קודמות בעבירות של פשיעה חקלאית, נשיאת נשק, איומים, אלימות ועבירות רכוש, וכן להרשעתו האחרונה בחודש ספטמבר 2018 בגין סיוע לגניבת תוצרת חקלאית - עבירה אותה בצע לאחר הגשת כתב האישום נשוא הליך זה דבר שלא הרתיעו מלהמשיך ולבצע עבירות של גניבה חקלאית. בימ"ש קמא הזכיר אשר נמצא בתסקיר כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. בשים לב לגילו, לעברו המכביד, לתסקיר השלילי ולאי הבעת חרטה, בימ"ש קמא הטיל על מוחמד 18 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בתיק בימ"ש קמא ועונשים נלווים.

19. באשר לשאדי, בימ"ש קמא נתן את דעתו לתסקיר שירות המבחן בו נקבע כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד ולא באה בסופו המלצה; כן התחשב בעובדה כי למעט ההרשעה בתיק הנוכחי והתיק שצורף, אין לחובת שאדי הרשעות קודמות. בשורה התחתונה, בימ"ש קמא קבע בעניין מערער זה :

" העונש הקונקרטי שיש להטיל עליו בתיק הנוכחי בשים לב עברו הנקי מחד ולתסקיר השלילי ואי הבעת חרטה מאידך הוא 11 חודשי מאסר ובתיק המצורף 6 חודשי מאסר ובסה"כ 18 חודשי מאסר בפועל ומע"ת" (עמ' 133, ש' 29-31).

ביום 6.7.21 המשיבה הגישה בקשה אותה הכתירה "בקשה להבהרת החלטה ולתיקון גז"ד", לה נעתר ביהמ"ש קמא בהחלטתו בפתקית שניתנה באותו היום. בהחלטה זו ביהמ"ש קמא ציין כי בגז"ד נפלה טעות בענייננו של שאדי שכן המאסר שהוטל על שאדי בתיק העיקרי הוא 12 חודשי מאסר, ו - 6 חודשי מאסר בגין התיק המצורף, ובסה"כ 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

20. כן בימ"ש קמא הטיל על כל אחד מהמערערים את העונשים הבאים:

9 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורם ממאסר עבירת רכוש מסוג פשע.
3 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורם ממאסר כל עבירת רכוש מסוג עוון.
פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלונן.

גזר הדין בעניין הנאשם הנוסף

21. ביום 31.10.21 ניתן גז"ד נפרד ע"י ביהמ"ש קמא בעניין הנאשם הנוסף (שמו ענאן ניס). בהשגותיהם המערערים טענו כי בקביעת העונש בעניינם בהשוואה לנאשם הנוסף, ביהמ"ש קמא סטה מעיקרון אחידות הענישה. כדי לבחון טענה זו ולשם שלמות התמונה נכון להביא בתמצית את הקביעות ורכיבי העונש שנקבעו ע"י ביהמ"ש קמא באשר לנאשם הנוסף.

22. לאחר שביהמ"ש קמא עמד על מדיניות הענישה ונסיבות ביצע העבירות קבע אותו המתחם שנקבע בעניין

המערערים. החשוב הוא כי בהמשך הדברים ביהמ"ש קמא נתן את דעתו לעברו הפלילי של הנאשם הנוסף לפיו :

- א. נאשם זה הורשע בביצוע עבירות של הסגת גבול פלילית וגניבת תוצרת חקלאית (העבירה מיום 23.8.16, וגז"ד מיום 11.12.18), והוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל למשך 3 חודשים.
- ב. הנאשם הורשע בביצוע העבירות הזרות לעניינו, הסגת גבול פלילית, היזק לרכוש, קשירת קשר לביצוע פשע וגניבת תוצרת חקלאית (עבירות מיום 23.5.18, וגז"ד מיום 2.1.19), ובתיק זה הוטל עליו גם מאסר בפועל למשך 7 חודשים.
- ג. נאשם זה גם הורשע בביצוע העבירה של גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים, סחר בסמים מסוכנים, החזקת כלים להכנת סם מסוכן וקשירת קשר לביצוע פשע (העבירות מיום 17.6.20, וגז"ד מיום 20.10.20). גם במקרה זה הנאשם נשלח לרצות מאסר בפועל מאחורי סורג וברח למשך 13 חודשים.

23. זה היה העבר הפלילי של הנאשם הנוסף וביהמ"ש קמא מוסיף וקובע כי מהתסקיר שהוגש בעניינו עולה, כי נאשם זה ממזער מחומרת מעשיו ומטיל את האחריות על שותפיו בתיק. עוד מצא שירות המבחן, כי קיים סיכון גבוהה שהנאשם הנוסף יחזור לסורו. הוא לא מודע לאישומים נגדו, מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים, מכחיש את ביצוע העבירות ואת הימצאותו במקום ומציג עצמו באופן מיתמם. נוכח עמדתו המכחישה גם לאחר שנוהל הליך הוכחות נגדו והורשע, עולה רמת הסיכון בעניינו ומכאן שירות המבחן לא המליץ על חלופות ענישה ושיקום.

24. ובשורה התחתונה ביהמ"ש קמא קובע בזו הלשון: **"העונש הקונקרטי שיש להטיל עליו בשים לב לעברו הנקי (ההרשעה עליה מרצה כעת מאסר היא מאוחרת) ומאידך לתסקיר השלילי ואי הבעת חרטה - הוא 12 חודשי מאסר בפועל ומע"ת."**

25. חשוב להדגיש כי גז"ד זה חלוט, שכן שני הצדדים השלימו עם התוצאה ולא ראו להגיש ערעור.

טענות הצדדים

26. בהודעת הערעור וכן בדיון שהתקיים לפנינו המערערים טענו כי בזמן מעצרו נמצאו במטע כ - 30 שקי אבוקדו גנוב, ורק למחרת בבוקר נתפסו 66 שקי אבוקדו נוספים, אשר גניבתם יוחסה למערערים בהכרעת הדין. בעניין זה נטען, כי המשיבה לא הביאה ראיות לכך שהייתה שמירה על המטע במהלך הלילה ולפיכך לא ניתן לשלול כי השקים הנוספים התווספו על ידי גורמים אחרים.

27. באשר לחומרת העונש נטען, כי בימ"ש קמא חרג לחומרה מהענישה הראויה בנסיבות דומות דבר שמתחדד בהשוואה לעונש שהוטל על הנאשם הנוסף; לגישת המערערים, מתחם העונש הראוי בהתאם לנסיבות המקרה נע בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל; כן בימ"ש קמא היה צריך להתחשב בזמן שחלף החל ממועד ביצוע העבירות במרץ 2017 ועד להגשת כתב אישום בדצמבר 2017 וכן לעובדה כי ההליך התנהל במשך שנים דבר, כך נטען, המהווה שיהיו משמעותי אותו יש לגלם בקביעת העונש הראוי.

28. בעניין המאם נטען, כי שגה בימ"ש קמא עת לא התחשב בהמלצת שירות המבחן להטלת מאסר בעבודות

שירות וכן משלא ניתן משקל מספיק לגילו הצעיר ולעובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות.

לטענת המאם, בקביעת מתחם הענישה, ביהמ"ש קמא התבסס על פסיקה העוסקת במקרים חמורים מנסיבות המקרה דנן; באשר למשקל שנתן בימ"ש קמא לתכנון שקדם לביצוע העבירה נטען, כי מחומר הראיות לא עולה כי המאם השתתף עם המעורבים האחרים בתכנון ביצוע העבירה או ידע מראש על כוונתם לגנוב תוצרת חקלאית. עוד טען המאם, כי אינו מקל ראש בנזקים שנגרמו למתלונן אולם לטענתו הוא לא גרם לנזקים אלו; הוא נטל אחריות על מעשיו, מעוניין להשלים בגרות ולהמשיך ללימודי תואר.

המאם הוסיף, כי יש להתחשב בעובדה שניהול התיק נגדו הסב לו פגיעה כלכלית בלתי הפיכה; מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגדו הליכים פליליים וכן יש להתחשב בעובדה שבעת ביצוע העבירות הוא היה בן 19 בלבד. המאם הדגיש רבות כי הוא נטול עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, ולפיכך יש להימנע משליחתו למאסר ולאמץ את המלצת שירות המבחן.

29. באשר למוחמד נטען, כי שגה בימ"ש קמא עת הטיל עליו עונש חמור מהעונש שהוטל בגזר הדין על הנאשם הנוסף שעומד על 12 חודשי מאסר בפועל; שגה בימ"ש קמא עת לא התחשב בכך שהרשעה נוספת שעומדת לחובת מוחמד בגין פשיעה חקלאית הינה בגין עבירת סיוע לגניבה ונעשתה במועד מאוחר לעבירות נשוא כתב האישום, ובגין עבירת הסיוע מוחמד לא נדון למאסר בפועל. לפיכך נטען, כי עונש המאסר שהוטל חורג לחומרה והמתחם צריך להתחיל מחודשי מאסר ספורים שניתן לרצות בעבודות שירות.

30. באשר למערער שאדי נטען, כי הוא נשוי, עובד כשכיר מזה 3 שנים, בן למשפחה קשת יום ונורמטיבית. לאחר הרשעתו בבימ"ש קמא, ביקש לצרף את התיק הנוסף על מנת לצאת לדרך חדשה, אולם העונש שהוטל עליו חריג ויסכל את רצונו לעלות על דרך הישר; המערער שאדי נעדר הרשעות קודמות למעט שני התיקים שנדונו בבימ"ש קמא; הוא עשה שינוי מהותי בחייו, התחתן ופתח עסק ושליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, במיוחד נוכח חלקו בביצוע העבירה ביחס לשאר המעורבים, תמנע את המשך שיקומו. לפיכך מבוקש להימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח.

31. מנגד, טענה המשיבה, כי הסיבה לכך שדינו של הנאשם הנוסף לא נגזר יחד עם המערערים נבעה מרצונו לצרף תיק נוסף, אותו תיק שצירף המערער שאדי, אולם בסופו של יום הוא נמלך בדעתו ולפיכך דינו נגזר בנפרד. לגישתה אין להסיק מהעונש שנקבע בעניינו של הנאשם הנוסף כי ביהמ"ש קמא סטה מעיקרון אחידות הענישה, שכן הנסיבות של הנאשמים שונות.

באשר לכמות שקי האבוקדו נטען, כי בערב היום בו בוצעה הגניבה נתפסו 30 שקים כאשר בהתאם לעדויות עדי התביעה להם האמין ביהמ"ש קמא, הייתה שמירה על המטע למשך כל הלילה. נוסף לכך, ב"כ המשיבה הזכירה כי המדובר באותם שקים, אותם מערומים ואין זה הגיוני שהשקים המשיכו להיאסף מעצמם בלילה. לא זו אף זו, השקים הנוספים שאותרו בשעות הבוקר, זהים ל - 30 השקים שנתפסו וגם לשקים שנמצאו בשני הרכבים של המערערים.

באשר לטענת השיהוי ב"כ המשיבה הדגישה, כי הכרעת הדין ניתנה כעבור שלוש שנים ממועד ביצוע העבירה, התיק התנהל בקצב משביע רצון במיוחד נוכח מורכבותו, מספרם הרב של העדים וגם הנאשמים.

באשר לחומרת העונש, טענה המשיבה כי המתחם שנקבע על ידי בימ"ש קמא הינו סביר בנסיבות העניין והולם את חומרת העבירה ואי נטילת האחריות מצד המערערים; גם העונש שהוטל הינו סביר ולא מצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות בעניין המאם

32. לאחר שמיעת טענות הצדדים בישיבה שהתקיימה ביום 22.11.21, ניתנה החלטה ביום 25.11.21 המורה לממונה על עבודות שירות להגיש חו"ד בעניינו של המאם. חו"ד כזו התקבלה ביום 20.12.21 ובגדרה הממונה מצא כי המאם לא מתאים לרצות עונש מאסר בעבודות שירות זאת: "נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם לרבות בנאשם, בהתבסס על חוות דעת שניתנה ע"י הגורמים המנויים בחוק לקבוע אי התאמה : משטרת ישראל".

33. כך כתב הממונה בחו"ד, ונוכח העמימות האופפת מסקנותיו ראינו להזמין נציג מוסמך מטעם משטרת ישראל להצגת המידע הרלוונטי עליו התבסס הממונה בחו"ד. דיון כזה התקיים לפנינו ביום 6.1.22. בדיון זה ולאחר קבלת הסברים התמונה התבהרה והתברר כי מהמאם לא נשקפת מסוכנות כלפי הזולת, אלא עמדת המשטרה מבוססת על אפשרות כי נשקפת להמאם עצמו סכנה. בסוף הדיון ניתנה החלטה המבהירה את עמדת המשטרה והממונה התבקש לעיין מחדש בהחלטתו בעריכת חו"ד עדכנית.

34. בהתאם לחו"ד העדכנית מיום 24.1.22, הממונה על עבודות השירות הציע כי ככל וביהמ"ש יטיל על המאם מאסר לריצוי בעבודות שירות, אזי מוצע כי העבודה תבוצע במועצה מקומית שלומי והתאריך המוצע לתחילת ריצוי עבודות השירות הוא 9.5.22.

דין והכרעה

35. ביהמ"ש קמא במסקנתו לפיה כל השקים (66+30) הינם מעשי ידי המערערים והנאשם הנוסף התבסס על שורה של ראיות ועדויות. הראשונה הייתה עדותו של העד אכרם ולגביה ביהמ"ש קמא מציין בפסקה 23 להכרעת הדין בזו הלשון: "**אכרם אומר כי הם נשארו במטע עד הבוקר והונחו לא לגעת בכלום**". אולם מעיין בפרוטוקול הדיון לרבות בדבריו של עד זה עולה תמונה השונה בתכלית.

העד אכרם עבד במטע באותם הימים, ובעדותו מיום 18.10.18 הוא מסר כדלקמן:

"...בשמונה וחצי הוא התקשר אלי ואמר שהמשטרה תפסה שקי אבוקדו ושאני אגיע לשטח, נכנסתי לשטח והיו כ- 40 שקים במטע. הם אמרו שהם נשארים בשטח עד הבוקר ושאני לא אגע בשום שק. בשש בבוקר הגעתי ונכנסתי למטע וראיתי עוד שקים, הגענו ל- 96 שקים בתוך המטע. התקשרתי לשוטר ואמרתי לו שזה לא 40 כמו שהוא אמר, הוא אמר לי לא לגעת בכלום ושהוא בא, הוא בא וספר וראה שזה הגיע ל- 96 שקים..." (ההדגשות של - א' ב', עמ' 15 ש' 16-19 לפרו').

כן הוסיף:

ש. שקי האבוקדו היכן היו בתוך המטע, בפנים, בצד?

ת: את השקים ראיתי רק כאשר התקשרו אלי מהמשטרה בשמונה וחצי ואמרו לי לבוא

לראות את השקים, ואז הם היו בחוץ, בתוך המטע, בין המטע לדרך, יש דרך רוחב, אז הם היו בנקודות שאפשר להעמיס. שאר השקים היו בתוך המטע, הם לא היו מחוץ לחלקה להעמיס. ואז הם ספרו ואמרו 40 שקים.

ש: מי ספר?

ת: המשטרה, הם אמרו שיש פה 40 שקי אבוקדו. ואז באתי והם אמרו שאני לא אגע בשקים עד שתבוא המשטרה, וכאשר באתי בבוקר, ספרתי והגענו ל- 96 שקים והם היו במוקדים שונים. (עמ' 21 ש' 29-31; עמ' 22 ש' 1-5 לפרו').

והנה מתברר שאכרם לא מסר כי הוא נשאר במטע במהלך הלילה; אכרם גם לא מסר שמותיהם של אלה שאמרו כי נשארו במקום עד לשעות הבוקר. עוד מתברר מדבריו של עד זה כי את 30 השקים מצאו בערב כי הונחו במקום הקרוב לדרך והקל להעמסה, ואילו יתר השקים היו בתוך המטע ובמוקדים שונים.

36. ביהמ"ש קמא מוסיף ומציין בפסקה 23 בהכרעת הדין: "גם מעדותו של ספי בעל חברת השמירה והשומר עדי חזות עולה כי הם המשיכו במשמרת הלילה אליה הם הגיעו עד הבוקר..".

העד עדי חזות אשר שימש כשומר ונכח במטע ביום הגניבה, מסר בעדותו מיום 18.10.18:

ש: מה ראיתם כאשר הגעתם לאותה חלקה שבה ראיתם את השקים, איך הגיבו הכלבים?

ת: כשהגענו לשם ראינו כמות של שקים.

ש: איזה כמות?

ת: עשרות.

ש: מה עוד?

ת: השקים היו מסודרים שם לאורך כל המטע. (עמ' 31 ש' 27-32 לפרו').

מעבר לדבריו הנ"ל ביחס לכמות השקים שאותו לא קיימת בעדותו כל התייחסות לשהותם במטע במהלך הלילה. עיינתי גם בעדותו של העד ספי סהר (עמ' 25-30 לפרו') ולא מצאתי זכר לשאלה האם שהה במטע עד שעות הבוקר.

37. כחיזוק למסקנתו ביהמ"ש קמא מוסיף: "גם השוטר איברהים בת/38 כותב בש' 7 לדוח הפעולה "הוזמנו הבעלים למקום, קיבלו אחריות על הפרי והתבקשו לא לגעת בשקים עד להגעת מז"פ".

השוטר אברהם אשר ערך את דו"ח פעולה ת/38 העיד ביום 6.12.18 כדלקמן:

ש: אתה כותב בדו"ח שלך שאיתרתם 30 שקי אבוקדו מלאים. מי ספר אותם?

ת: אני והחברת שמירה של המטע. ספרנו אחד אחד.

ש: ומצאתם 30 שקים?

ת: כן. למחרת מצאו עוד מפוזרים. באותו יום מצאנו 30 שקים.

ש: לא השארתם צוות משלכם באותו לילה, השארתם את השקים האלה באחריות הבעלים?

ת: כן.

ש: איפה נמצאו עוד 66 שקים ביחס ל- 30 השקים האלה?

ת: בהמשך למטע, מסביב. " (ע' 22 ש' 18-25)

כן מדו"ח פעולה ת/38 שערך השוטר אברהם עולה כי כתב: **"לאחר סריקות במטע אותו 30 שקי אבוקדו מלאים שהם מפוזרים בין השורות... הוזמנו הבעלים למקום, קיבלו אחריות על הפרי והתבקשו לא לגעת בשקים עד להגעת מז"פ בבוקר".**

מתברר מדברי עד זה כי השקים (30 במספר) הושארו באחריות הבעלים. אולם מדברים אלה אין זה נכון להסיק כי מי מעובדי המטע, חברת השמירה או הבעלים שהו בפועל במקום במהלך הלילה והשגיחו על המטע; הגם שזהותם של אותם בעלים לא התבררה ועדים אלה, למרות חשיבות הידוע להם, לא הובאו לעדות דבר שיש לזקוף לחובת המשיבה.

אף יתרה מכך, לאחר עיון וקריאה מעמיקים של עדות העד רון חיים יזרעאל שהוא מנהל המטע, מתברר כי בזמנים הרלוונטיים עד זה שהה בסין (עמ' 34, ש' 6 לפרו'), ולא הזכיר ולו ברמז כי מי מטעמו הגיע ושהה במטע בשעות הלילה. מעדותו גם ניתן לעמוד על נתון נוסף בעל חשיבות והוא באשר לגודלו של המטע המשתרע על פני לא פחות מאשר 800 דונם (עמ' 34, ש' 4 לפרו').

38. ביהמ"ש קמא הוסיף בהכרעת הדין: **"כפי שניתן לראות בת/5, מדובר בסה"כ ב- 9 מערומים שהכילו 96 שקים זהים. זאת אומרת הן 30 השקים שנמצאים בחשיכה והן 66 השקים הנוספים שהתגלו בבוקר הם אותם שקים מאותו סוג, הכילו את אותו פרי. הקשר שנקשרו השקים הוא אותו קשר, המערומים הם אותם מערומים, ולכן לבוא ולהגיד שאין קשר בין הכמויות הוא לא הגיוני. מה גם שמרגע גילוי הגניבה**

ועד הבוקר השטח היה בהשגחה של ספי ועדי הכלבנים.

כן נקבע כי : "אבל גם אם נכונה טענת ב"כ נאשם 2 - שהמטע הושאר בלילה ללא השגחה - גם אז אין בכך כדי לנקות את הנאשמים - שהקשר שלהם לגניבה הוכח וברור שלבדם לא יכלו לקטוף את כל הפרי. נעצרו אחרים שלא היו ראיות טובות נגדם והם שוחררו - ושחרורם אינו סותר את העובדה שלנאשמים היו שותפים נוספים שלא נתפסו ולכן התרבו שקי האבוקדו במהלך הלילה". (ההדגשה שלי-א' ב', פסקה 23 להכרעת הדין).

ביהמ"ש בדבריו עמד על העובדה שהוכחה כי השקים שנמצאו ברכבי המערערים והנאשם הנוסף דומים ל-30 שקים וגם ל-66 שקים שנמצאו יום למחרת. ביהמ"ש היה ער לכך כי בתוך המארג הראייתי הכולל נתון זה לא יכול לבסס, לכשעצמו, וברמת ההוכחה הדרושה בפלילים את המסקנה לפיה השקים כולם הם מעשי ידי המערערים והנאשם הנוסף. גם ביהמ"ש קמא ראה בדמיון בשקים כחיזוק, ומכאן הוא חזר והדגיש את העיקר בהקשר זה "מה גם שמרגעגילוי הגניבה ועד הבוקר השטח היה בהשגחה של ספי ועדי הכלבנים." - אלא, כפי שהקדמתי, עובדות אלו לא הוכחו.

בפסקה השנייה שלעיל ביהמ"ש קמא מתייחס לכמות הגדולה שנמצאה (96 שקים) ומדגיש כי המערערים והנאשם הנוסף לבדם לא יכלו לקטוף כמות זו. למרות זאת הוא בדעה, כי הדבר לא מערער את מסקנתו הסופית משום שנעצרו חשודים אחרים אשר לא היו כנגדם ראיות ושחררו. בהסבר זה אני סבור כי ביהמ"ש קמא נקלע לטעות. אין זה נכון, במיוחד לא בהליך פלילי, להתמודד עם נקודת תורפה בהיגיון או בעובדה בראיות המאשימה על יסוד הנחות בלבד ומבלי שהתשתית שביסודן הוכחה כדבעי. במקרה זה לא הוכח כי היו שותפים נוספים, וגם לא הוכח מספרם כך שאותה תמיהה עליה עמד ביהמ"ש קמא עדיין עומדת בעינה והיא נוטלת במידה רבה ממסקנתו שבגדרה ייחס את כל הכמות למערערים ולנאשם הנוסף.

39. לסיכום -

בערב נמצאו רק 30 שקים, ויום למחרת בשעות הבוקר אותרו במטע 66 שקים נוספים.

בשעות הלילה לא הייתה שמירה על המטע.

הכמות היא גדולה ומכאן אין זה סביר לייחס את כל הכמות למערערים והנאשם הנוסף.

המטע הוא גדול ומשתרע על פני 800 דונם.

30 השקים נמצאו במטע באזור הקרוב לדרך והקל להעמסה, זאת בשונה מיתר השקים שהיו עמוק בתוך המטע.

30 השקים, כמו גם 66 השקים זהים לאלו שנמצאו ברכבי המערערים והנאשם הנוסף.

אלה הן העובדות שהוכחו ואני סבור כי מתשתית זו לא ניתן לשלול אפשרות מעורבותם של אחרים שאינם קשורים למערערים. די להצביע על תרחיש אפשרי אחר גם אם הסתברותו נמוכה כדי לדחות את טענת המשיבה לפיה כל הכמות נקטפה ונאספה בשקים ע"י המערערים והנאשם הנוסף.

40. מהאמור עולה כי הנזק שנגרם מביצוע העבירות פחות אף בהרבה מזה שנקבע בהכרעת הדין דבר המשליך על מתחם העונש (סעי' 40ט(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977). כך גם נהג ביהמ"ש קמא בקביעת מתחם העונש בתיק המצורף בעניינו של המערער שאדי. בתיק המצורף הנסיבות דומות עד מאוד לתיק העיקרי וההבדל הוא בכמות הפרי שהינה כמחצית הכמות שיוחסה למערערים ולנאשם הנוסף בתיק העיקרי וביהמ"ש קמא קבע מתחם עונש המתחיל במאסר בפועל בן 6 חודשים ועד 12 חודשים.

41. באשר לערכים המוגנים, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה לעניין עבירת גניבת תוצרת חקלאית, בית המשפט העליון הדגיש לא אחת: "אכן, תופעה חמורה של גניבת תוצרת חקלאית אשר פשתה במחוזותינו והפכה למציאות קשה ובלתי נסלחת - גורמת נזקים אדירים לציבור החקלאים. כך נדרש החקלאי לעמוד על גידול התוצרת, להוסיף סכומים ניכרים על מיגון (באם הדבר בכלל אפשרי) ולשאת בתוצאות הכלכליות של גניבות מרובות. בצדק קבע בית המשפט המחוזי כי במצב דברים מעין זה, על בית המשפט לתרום את חלקו בהשבת הביטחון לציבור בכללותו, ולמגזר החקלאי בפרט, ולהחמיר עם מבצעי העבירות. כל זאת, על מנת להבהיר לעברין בכוח כי גניבה חקלאית אינה משתלמת ומחירה כואב הוא." (רע"פ 4477/10 ראמי יחיא נ' מדינת ישראל (05.10.10)).

ובהזדמנות אחרת: "למרבה הצער, אף שחלפו למעלה מעשר שנים מאז החמיר המחוקק עם עבריינים אלה - המציאות בשטח, כך נדמה, לא השתפרה. אדרבא, התופעה של גניבת בקר ותוצרת חקלאית הלכה ופשתה, וכיום היא בבחינת מכת מדינה. מציאות כזו היא בלתי נסבלת. היא גורמת לנזק כלכלי לא רק לבעליו של הבקר הגנוב, אלא לכל מי שעוסק בענף זה, ושנאלץ להשקיע משאבים יקרים בניסיון למנוע מפורעי חוק לשים לאל את מה שלעיתים הוא מפעל חיים. למרבה הצער, כבר התרחשו מקרים שבמהלך הניסיון למנוע את הנזק התגלגלו הדברים לכדי תוצאות קשות ואף קטלניות. דומה כי מאמצי האכיפה המושקעים בתחום זה של העבריינות הם דלים ויעילותם מוטלת בספק. במצב דברים זה המעט שמערכת בתי-המשפט יכולה לתרום בניסיון להשיב את הסדר על כנו - הוא להחמיר עם מבצעייהן של העבירות, במטרה להבהיר לכל כי מי שישלח את ידו בקניינו של אחר, ישלם על כך מחיר כואב." (רע"פ 2806/07 ח'יר יונס נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (29.03.07)).

מכל אלה אני בדעה כי המתחם הראוי למקרה זה הינו בין 8 ועד 20 חודשי מאסר (השוו: עפ"ג (מחוזי חי') 29581-07-20 מאור דהן נ' מדינת ישראל (21.01.21); בעפ"ג (מחוזי חי') 9228-08-20 עורוא עלי נ' מדינת ישראל (22.10.20)).

42. באשר להמאם, אזכיר כי במועד ביצוע העבירות היה כבן 19 ולנתון זה יש לייחס משקל של ממש לקולה בקביעת העונש ההולם (ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 58 (25.06.13)); ע"פ 2420/15 אברהם אבטליון נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (29.11.15); המאם נעדר כל עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, כן במקרה זה היה נכון וראוי ליחס משקל גם לתסקיר שירות המבחן אשר בגדרו הומלץ על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות. אמנם המדובר בהמלצה בלבד ובשיקול אחד מיני רבים אחרים (ע"פ 3725/19 מדינת ישראל נ' מוחמד זידאן, פסקה 25 (27.1.20)), אולם שעה שמדובר בצעיר בשנים ועוד מתברר כי המלצתו של שירות המבחן מתיישבת עם מדיניות הענישה ואינה סוטה ממתחם העונש הראוי, הדבר בהחלט מהווה חיזוק של ממש למסקנה לפיה נכון להטיל על המאם מאסר אותו ניתן לרצות בעבודות שירות.

לא זו אף זו, גם עיקרון אחדות הענישה מטה את הכף לקבלת הערעור בעניינו של המאם ולהקלה בעונשו, שכן לא נראה סביר להטיל על המאם אותו העונש שהוטל על הנאשם הנוסף שהיה בזמן ביצוע העבירות בן 23 ואשר לחובתו עבר פלילי אף דומה, גם אם עבר פלילי זה ברובו נוצר לאחר ביצוע העבירות מושא הליך זה, כן ריצה עד כה עונשי מאסר בשלוש הזדמנויות שונות (ע"פ 10173/16 מדינת ישראל נ' תמיר טאהא, פסקה 9 (14.2.17); ע"פ 3793/20 הישאם מוריחי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.11.20)).

לאחר קבלת טענת המערערים באשר למספר השקים והכמות שניתן לייחס להם ולנאשם הנוסף נשמט הבסיס מתחת לשוני המהותי שעמד ביסוד הפער בין העונש שהוטל על המאם לזה שהוטל על שאדי בתיק המצורף בגז"ד, שכאמור, עובדותיו לרבות הכמות דומה עד מאוד. נראה כי דווקא מתחם העונש כמו גם העונש שנקבע בגדרו באשר לשאדי בתיק המצורף הם המקלים, וכידוע: **"הקלה בעונש שניתנת ללא הצדקה לנאשם פלוני אינה מהווה סיבה למתן הקלה בעונשו של נאשם אחר, אשר ביצע את אותו מעשה עבירה. העיקרון של אחדות הענישה דורש השוואה בין עונשים ראויים, ואין לראות בו פלטפורמה להנצחת טעויות ולשכפול העיוותים"** (ע"פ 1392/20 גאבר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (24.6.2020), מה גם ששאדי הורשע בתיק המצורף על יסוד הודאתו - מכאן להשוואה זו לא ייחסתי משקל רב ולא גילמתי עניין זה במסקנתי לפיה יש להקל בעונשו של המאם.

לאור זאת, אני סבור כי נכון להעמיד את עונש המאסר בפועל בעניינו של המאם על 9 חודשים אותם ירצה בעבודות שירות כפי חו"ד הממונה על עבודות שירות.

43. המערער מוחמד בן 33, לחובתו הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות בגין אף ריצה מאסר בפועל, כאשר הרשעתו האחרונה היא מחודש ספטמבר 2018 בגין סיוע לגניבת תוצרת חקלאית, שנעשתה במועד מאוחר לעבירות נשוא כתב האישום דנן. גם בעניינו של מוחמד נראה כי ביהמ"ש קמא הקפיד יתר על המידה בהשוואה לעונש שהושת על הנאשם הנוסף. נכון הדבר, שעקרון אחדות הענישה אינו שיקול בלעדי וגם לא מכריע, אלא שיקול אחד מני רבים אחרים שיש לאזנם על מנת להגשים את תכלית הענישה, תוך התייחסות למכלול הנתונים הרלבנטיים. אך בצד זאת, בל נשכח, כי מעורבותו ומידת אשמו של מוחמד זהים לחלוטין לאלה של הנאשם הנוסף שגם לחובתו קיים עבר פלילי, וגם אם חומרתו של עבר פלילי זה לא משתווה לזה של מוחמד, עדיין הדבר לא מצדיק פער ניכר זה ברכיב עונש המאסר בפועל.

מכאן, לו תישמע דעתי גם ערעורו של מוחמד על חומרת העונש יתקבל בכך שעונש המאסר בפועל יעמוד על 15 חודשים תחת 18 חודשי המאסר שנקבעו בגז"ד.

44. כל האמור בעניין אחדות הענישה ישים ונכון גם באשר למערער שאדי הנעדר עבר פלילי למעט ההרשעה הנוכחית וכן ההרשעה בתיק שצורף בגין עבירות דומות. נסיבות ביצוע העבירה זהות וכך גם מידת האשמה והמעורבות, כאשר מנגד לחובת הנאשם הנוסף קיים עבר פלילי מכביד יותר וגם תסקיר שירות המבחן בעניינו היה שלילי עד מאוד.

חיזוק למסקנתי לעניין שאדי אני מוצא גם בהחלטת ביהמ"ש קמא מיום 6.7.21 שבגדרה הורה על תיקון גז"ד. ראשית, ספק גדול אם תיקון זה הינו טכני ובסמכותו של ביהמ"ש קמא; שנית, גם אם ביהמ"ש קמא מוסמך לערוך תיקון זה היה ראוי ונכון תחילה ליתן לשאדי זכות התגובה והטיעון, דבר שנשלל ממנו.

לאור זאת, אני בדעה כי נכון וצודק לקבל את ערעורו של שאדי בכך שרכיב המאסר בפועל בתיק העיקרי יעמוד על 9 חודשים בפועל תחת תקופת המאסר בת 12 חודשים שנקבעה בגז"ד.

45. לפני סיום ומשום שהמערערים כולם טענו רבות כי יש לזקוף לזכותם את הימשכות ההליכים והזמן שחלף מאז ביצוע העבירות ועד למתן גז"ד, אתייחס בתמצית לטענה זו. עיינתי בתיק קמא ומקובלת עלי טענת המשיבה כי קצב הדיונים והתקדמות ההליך היו סבירים, ביחוד לנוכח מספר העדים, הנאשמים והישיבות שהתקיימו. מכאן במסקנתי לא ייחסתי משקל לנתון זה.

46. מכל האמור אציע לחבריי להרכב לקבל את הערעור כלהלן:

- להעמיד את עונש המאסר בפועל בעניינו של המאסר על 9 חודשים מעבר לימי מעצרו, אותם ירצה בעבודות שירות לפי חו"ד הממונה על עבודות שירות.
- עונש המאסר בפועל בעניין מוחמד יעמוד על 15 חודשים תחת 18 חודשי המאסר שנקבעו בגז"ד, זאת בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.
- עונש המאסר שהוטל על שאדי בתיק העיקרי יהיה 9 חודשים במקום 12 חודשים שנקבעו בגז"ד, כאשר בעונש שבתיק המצורף (ת.פ 14161-01-20 ביהמ"ש השלום חדרה) לא יחול כל שינוי. מכאן, ששאדי ירצה סה"כ 15 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.
- יתר רכיבי הענישה וההוראות שנקבעו בגז"ד ביחס לכל המערערים ישארו על כנם.

א' בולוס, שופט

י. גריל, שופט עמית [אב"ד] :

אני מצטרף לחוות הדעת של השופט א. בולוס, הן לתוצאה והן לנימוקים.

**י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]**

א. אלון, שופטת:

אני מצטרפת לחוות הדעת של השופט א. בולוס, הן לתוצאה והן לנימוקים.

עמוד 15

א' אלון, שופטת

התוצאה מכל האמור לעיל היא, שאנו מחליטים פה אחד לקבל חלקית את ערעורם של מוחמד ושל שאדי בע"פ **32661-08-21**, כדלקמן:

אנו מעמידים את עונש המאסר בפועל של **מוחמד** על 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

אנו מעמידים את עונש המאסר בפועל של **שאדי** על 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

שאר רכיבי הענישה וההוראות בגזר הדין ביחס למערערים יעמדו על כנם ללא שינוי.

על מוחמד ועל שאדי להתייצב למאסרם בבית המעצר קישון **ביום ראשון, 27.2.2022 עד השעה 10:00** בבוקר או על-פי החלטת שב"ס, כשברשותם תעודת זהות או דרכון.

על מוחמד ועל שאדי לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס טלפונים: 08-9787377, 08-9787336, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הציד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

באשר לע"פ 33066-08-21 אנו מקבלים את ערעורו של **המאם**, ומעמידים את עונש המאסר בפועל שעליו לרצות על 9 חודשים, אותם ירצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות.

יודגש, שתקופת תשעת החודשים של **המאם** תבוא **בנוסף** לימי מעצרו.

שאר רכיבי הענישה וההוראות בגזר הדין ביחס למערער **המאם** - יעמדו על כנם ללא שינוי.

אנו מורים להמאם להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות, יחידת ברקאי, סמוך לבית הסוהר מגידו **ביום 9.5.2022 שעה 08:00 בבוקר, לקליטה והצבה.**

אנו מזהירים את המאם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה ולפי הנחיות החוק והממונה.

כל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

1. על מזכירות בית-המשפט להכין לחתימה פקודות מאסר עדכניות הן לגבי מוחמד והן לגבי שאדי, ולהמציא את פקודות המאסר העדכניות לשב"ס.

2. כמו-כן, על מזכירות בית-המשפט להמציא את פסק הדין (בכל הנוגע להמאם) לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ה שבט תשפ"ב, 27 ינואר 2022, במעמד הנוכחים.

א' בולוס, שופט

א' אלון, שופטת

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]